

kuiskil enam kellegi peale nõiduse pärast lohut ei tohi mõista. Sest nüüd on tõeste teadav, et milalgi nõidast maa peal ei ole olnud, kes tuules tõbe nõidid saata, wiga peale panna, kuradiga laupa teha, ehk ennast kurjawaimule peiuks ehk mõrsjaks fihlada. Ehk küll mitmeid sugu rohtusi metsas ja lagedail kaswamas, mis inimestele ja elajale kahju nõidwad teha. — Siin tuleb veel üks wigadus nimes tada, mis ebaust, wale luulemise wäel on sünnitanud ja mis rahwas

Luupainajaks ehk rõhujaks

kutsutakse, ja sellest mõnda tühja jutu liikumas. Tema peab õõsel kui raske kot magawa inimeste ja elajate peale langema, neid rõhuma. Mõned ütlewad luu-painaja peab sagedast üks moondatud naisterahwas olema, kellele nõiduse wägi seda peale on pannud, et tema - nägemata wiisil teisi peab rõhuma. Sellest albi jutust ei ole mitte üks sõna tõsi, waid arwatut luupainaja rõhumine sünnib nõnda: Kui üks tugewa kehaga, wererikas noorimehe selile magab, siis walgub weri, mis Looja seadust mööda alati edasi tagasi joonte sees woolab, rohlemine südamesse. Werega pakile täidetud süda hakab tugewast põksuma, teeb ahastust ja raslendab hinge tõmbamise nõnda, kui oleks üks raske koorm meie rindade peal. Aga sesinane wautamine laub usinast ära, niipea kui inimene ennast parema külle peale lüürab; aga

koorem lähed raslemaks igakord, kui kartus ja ebaust inimest waewab, et luulemise wäes sünnitunud luu-painaja meid rõhumas on.

Sesugust wale arwamist leitaakse weel tänapäewal mitmes kohas rahwa keskel, ja mõned rumalad inimesed raslendamad oma elu, ehk küll ebaust enam nii laialt ei liigu kui enne. Sest inimesed on nüüd palju sügawamalt tarkust sellest saanud, kuidas üks ja teine lugu loomise kombel sünnib; nemad teadwad, et Jumal maa ilma targa muudmata seaduste läbi walitseb, ja et Tema kurja waimudelle seda meelewalda mitte ei luba jampsiha hakata. Kui meie lühikene mõistus ka kõigi asju selgest ja põhjani ei jõua läbi arwata ja ütelda kuida? miks pärast? mis läbi? ehk mistarwis? kõik sünnib: siiski leiame meie, nii pikalt kui mõistus meil ulatab, et kõik omal loodud kombel sünnib. Sellest mõime hõlpsalt arwata, et igaühe, meil alles tundmata muu asjaga lugu nõnda samuti mõib olla.

Oleks weel paljugi neist asjust siin jutustada, mis inimesed endale rumaluse, walatuse, kurjatahtmise ja patu läbi ihu ja hinge hädaks peale panevad, ja seläbi oma elu ilma aego koormawad: aga se saaks jutu wäga pikaks tegema. Jäägu teiseks forraks. Kel lööb praego õõsel kalsteistkümmet, misga siis pääwa ja tööd lõpetama.